

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Tako skrbijo za delavsko ljudstvo.

Voditelji socialne demokracije po raznih državah so se odlikovali s čudovito spretnostjo, da so znali svoj lastni gmotni interes predstavljati kot interes stranke, da, celo kot interes delavstva. Pod to krinko so prejeli visoke dohodke na stroške brezimovinskega proletariata: voditelji so bogati, proletarec pa je vedno bolj lezel v siromaštvo in bedo. Zlasti so se po raznih krajih slišale pritožbe, da so stroški uprave socialnih zavarovanj veliko previsoki, izplačila zavarovalnic svojim članom pa mnogo prenizka.

Ko so na Dunaju po zlomu socialističnega ustanka razpustili socialistično stranko in njene bivše voditelje odstranili z mest, ki so jih prej zavzemali v raznih korporacijah, je prišlo na dan, kako lepe plače so dobivali rdečkasti voditelji. Tako je n. pr. zvezni svetnik Maks Klein, ki je zdaj v zaporu, bil drugi ravnatelj trgovske zavarovalne blagajne in obenem, da je mogel uspešnejše sebe kontrolirati, drugi načelnik tega instituta. V pisarno je prihajal navadno ob pol 12. uri ter je čez eno uro odšel. To pa še ni vse. Bil je tudi drugi podpredsednik glavnega zavoda za zavarovanje nameštencev ter je v tej ulogi revidiral nadzorstvo svojega lastnega instituta. Za svoje »naporno« delo je prejemal mesečno 1950 šilingov, štirinajstkrat na leto, njegovi dve tajnici pa sta prejemale mesečno po 600—700 šilingov, tudi štirinajstkrat na leto. Kot zvezni svetnik je poleg tega prejemal Maks Klein mesečno 300 šilingov. Svojo bodočnost si je zagotovil s tem, da se je dal namestiti neodpovedljivo, vsled česar mu mora zavod mesečno plačati 1100 šilingov pokojnine.

Socialistični voditelji so se torej, kakor spričuje navedeni slučaj, ki ima veliko še hujših vrstnikov, dobro znali preskrbeti z gmotnim blagoslovom, ki jim je omogočal nebesa na zemlji, ker v prava nebesa ne verujejo. Kot previdni možje so tudi za to poskrbeli, da ne pride premoženje ob kakšni politični priliki v »nepoklicane« roke. Socialistične organizacije v Avstriji so že davno pred socialističnim ustankom v bojzani, da ne bi uspel, spravile v inozemstvo svoje premoženje, označujoč ga kot »delavski« denar, in sicer na zasebne račune socialističnih voditeljev. Že spomladi leta 1933 so spravili v inozemstvo, kakor je sedaj dokazano, svoto 1.400.000 šilingov pod pretvezo,

da je to premoženje 2. internacionale (mednarodne socialistične zveze), namenjeno za podporo angleškim in francoskim delavcem za slučaj štrajka.

S kako premetenostjo in lokavostjo se je postopalo, se vidi iz tega, ker so rdečkasti voditelji pravočasno oskrbeli, da so navedene organizacije sprejele v svoja pravila naslednjo dodatno določbo: »V slučaju uradnega razpusta zveze pripada njeno premoženje predsedniku in njegovemu namestniku.« To je torej tisti denar, ki je bil pravočasno spravljeno v inozemstvo, da ga morejo uporabljati ter od njega živeti razni socialistični voditelji, ki so ostavili delavske množice prvi hip, ko so videli, da je ustanek ponesrečen. Glavni voditelji avstrijske socialne demokracije, ki so o pravem času svojo častito osebnost spravili z begom na varno, kakor dr. Bauer, dr. Deutsch, König in drugi, dajejo svetu dejanski dokaz, kakšna je v resnici skrb marksističnih voditeljev za delavsko ljudstvo.

Voditelji socialne demokracije so spravili na varno ne samo svojo kožo, ampak tudi za sebe potrebna gmotna sredstva. V Avstriji je po zlomu ustanka in razpustu socialno demokratske stranke oblast izdala uradna poročila

o tem, kako so gotovi voditelji denar, nabran od delavcev, spravili v inozemstvo, in sicer na zasebne račune. Tega denarja je, kolikor se je dosedaj ugotovilo, nad 5 milijonov šilingov.

Od tega denarja so bile dvignjene naslednje svote: V Curihu — v Švici — je prejšnji socialistični poslanec in vođa socialistične železničarske organizacije König dvignil 1.800.000 šilingov, Valter Escher 42.000, dr. Friderik Adler 48.000, Karel Schieferstein pa 1.945.000 šilingov. V Bernu — v Švici — so izplačali dr. Maierju 106.000, v Baslu — tudi v Švici — je bivši socialistični poslanec Taeggi dvignil 302.000 šilingov. Nadalje je v Švici Maks Maier dvignil 98.000 šilingov, v Utrechtu — na Nizozemskem — so izplačali socialno-demokratskemu poslanskemu tovarišu Hiemstri 106.000 šilingov. Skupaj sta Hiemstra in neki Meister v Utrechtu in Švici dvignila 198.000 šilingov. Kakor je doslej uradno ugotovljeno, so rdečkasti voditelji dvignili za sebe okoli 5 milijonov šilingov denarja, ki je bil zbr. od delavcev in je last delavcev. To pomenja za avstrijsko socialno demokracijo še hujši udarec, kot je bil zlom socialističnega krvavega ustanka na pustni pondeljek in terek.

Naša zunanja politika.

O priliki razprave v narodni skupščini o proračunu zunanjega ministristva je imel minister zunanjih zadev g. Bogoljub Jevtič govor o zunanji politiki naše države, ki je močna in dosledna. Podrobno bomo navedli važnejše misli njegovega govora.

Gospodarske smernice Male antente.

Kaj želimo doseči na gospodarskem področju?

1. Zaradi gospodarske in finančne stiske so naša narodna gospodarstva utesnila in zlasti zmanjšala obseg medsebojne izmenjave dobrin. Naša prva naloga je, da to izmenjavo čimprej dvignemo in da že sedaj ustvarimo osnovo za izboljšanje naših medsebojnih trgovinskih odnošajev v letu 1934. Od tega izboljšanja v letu 1934 naj bo odvisen nadaljnji porast medsebojne izmenjave med tremi državami. L. 1935

naj zopet dokaže nadaljnje sistematično izboljšanje v naših gospodarskih odnošajih in v izmenjavi blaga.

2. V tem smislu bo pripravljen zaočrožen sistem raznih ukrepov, novih ustanov in novih organizacij za naše gospodarske odnošaje. Gre za ustanovitve stalnih ustanov, ki naj olajšajo in dvignejo iz leta v leto obseg medsebojne izmenjave blaga in prilagodijo gospodarske ustanove naših treh držav (Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunije) drugo drugo, da ustvarijo pogoje za kritje potreb med tremi državami, tako da bo mogoče z delom in z razvojem, kakor je to bilo z našo politično skupnostjo, doseči tudi tako gospodarsko skupnost, ki bo mogla pospešiti gospodarsko blagostanje naših treh držav.

3. Pri tem svojem delu pa nikakor ne želimo, da bi izključili kakšno drugo državo. Nasprotno, v interesu nas vseh je, da sodelujemo na tem področju z vsemi našimi sosedi. Mi bomo upoštevali njihove upravičene gospodarske interese. Vse naše delo v gospodarskem svetu bo prešinjeno s to težnjo. Mi bomo iskreno in z zadovolj-

stvom pozdravili vse tiste, ki bi se nam hoteli pridružiti in ki bi hoteli z nami sodelovati. To smo v ostalem približno že v pogodbi o organizaciji Male antante. Povsod, kjer gre za resno in iskreno besedo o gospodarski organizaciji in o sodelovanju v srednji Evropi, je treba kar najresneje računati s tem trajnim in lojalnim razpoloženjem Male antante. Gotovo ni njena krivda, če doslej v tem oziru še ni zadovoljivih sadov.

Sloga na Balkanu.

Razgovori o splošnem balkanskem sporazumu so se vršili do februarja 1934 ter so se končali z zaključitvijo pogodbe med 4 državami: Turčijo, Grčijo, Rumunijo in Jugoslavijo, ki je bila podpisana v Atenah 9. februarja t. l. Štiri države podpisnice so se obvezale v svrhu okrepitve miru, da bodo ohranile in spoštovale sedanje teritorialno stanje na Balkanu. Države si med seboj jamčijo varnost vseh svojih balkanskih meja. A ne samo to. Posredno se obvezujejo tudi k spoštovanju varnosti meja tudi tistih balkanskih držav, ki niso podpisnice pogodbe.

Misel pogodbe je v popolnem skladu in v tradiciji politike Jugoslavije: na Balkanu samo balkanski narodi, neodvisni, složni in sporazumni! V tem je jamstvo za njihovo lepšo bodočnost.

Države podpisnice se bodo zmerom, kadar bo to potrebno, posvetovale o ukrepih za zaščito svojih interesov po tej pogodbi. Zaradi discipline v duhu pogodbe in zaradi skladnosti politike na Balkanu ne bodo države podpisnice prevzemale nikakih političnih obveznosti proti katerikoli balkanski državi brez poprejšnjega sporazuma z drugimi.

Habsburžani.

V zadnjem času so se ponovno začele v inozemskem tisku širiti govornice o nameravani vpostavitvi habsburške monarhije. Umestno je, da tudi mi o obnovi te monarhije pri tej priliki rečemo svojo besedo. To je naša pravica in tudi naša dolžnost. Mi smo deloma nasledniki avstro-ogrske monarhije in ona se je na nas razbila. Nam ni treba ničesar dokazovati. Zgodovina habsburške monarhije je znana. O njej je končna sodba izrečena. Kadarkoli se za obnovo habsburške monarhije poskusi kaj resnega, kakor tisto na Madžarskem, ali pa kaj izpregovori, kakor tole v Avstriji, vselej se kakor iz neke neizbežne usodnosti preljuje kri. Ali naj bo to politika rešitve in ureditve? Ni je več sile, še manj, takšne politične kombinacije, ki bi to moro prošlosti vsilila narodom na Dunavu kot nado v boljše bodočnost. Jasno je, kaj naj to pomeni. Toda tudi za bodočnost naj se ve naše mišljenje: Politika obnove habsburške monarhije ni in ne more biti politika ne ureditve ne pomiritve. Ta politika je proti redu in proti miru. Kdor hoče njo, hoče narodno in mednarodno zlo. Kar se pa nas tiče, gospodje, se jugoslovanski narod ni ustrašil ne pred igom avstro-ogrske monarhije, pa se prav gotovo ne bo pred njenim strahom.

*

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1933

V NAŠI DRŽAVI.

Državni proračun za 1934-35 je bil v narodni skupščini sprejet 13. marca. Glasovalo je 264 poslancev, za proračun 245, proti 19 poslancev. O proračunu razpravlja sedaj senat.

Socijaldemokratska stranka pri nas ni dovoljena. Belgrad, 16. marca. AA. Notranji minister je na podlagi čl. 1 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o zbiranju, shodih in društvih z dne 18. septembra 1931 in v soglasju z ministrskim svetom s svojim sklepom št. 1931 z dne 14. marca 1934 odbil pristanek na ustanovitev politične stranke pod imenom »Socijalno demokratska stranka Jugoslavije«, ker niso bili izpolnjeni bistveni pogoji, ki jih predpisuje zakon o zbiranju, shodih in društvih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvetovanja treh ministrskih predsednikov v Rimu. V Rim je poklical Mussolini avstrijskega kanclerja dr. Dollfussa in madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa. Konferenca treh ministrskih predsednikov je zborovala v prošlem tednu. Na teh posvetovanjih je šlo za ureditev Podonavja po zamislu Italije brez Francije in držav Male antante. Mussolini bi nadalje rad izrabil Avstrije in Madžare v gospodarskem oziru. Kake uspehe je rodila rimska konferenca v političnem in gospodarskem oziru, vejo le italijanski, avstrijski in madžarski šefi vlade.

*

Kako dela Katoliška akcija. V Italiji se mladina, ki je organizirana v Katoliški akciji, trudi, da bi spravila v javno življenje več smisla za krščanske kreposti, osobito za čistost. Po raznih mestih je ženska mladina priredila pravo križarsko vojno za čistost. V mestu Bologni je ta vojna imela tak uspeh, da je fašistični mestni načelnik izdal posebno naredbo v smislu zahtev organizirane katoliške ženske mladine. V mestu Parmi je bilo v to svrhu v vseh cerkvah splošno sv. obhajilo. Popoldne ob 4. uri se je zbrala ženska mladina, med katero so tudi bile zastopnice fašističnih deklinskih organizacij, v stolni cerkvi. Škofu, ki je imel pridigo, je mladina slovesno obljubila, da bo varovala čistost v govorjenju, v obleki, v zabavi, v športu in vsem življenju. — Na Japonskem se množijo pritožbe zoper film in filmske predstave. Je ista stvar ko v Evropi, kjer je neki znani praški profesor izjavil: »Film je preko 60% šola lumparije, goljufije, tatvine, nečistosti in raznih drugih strasti in zločinstev.« Na Japonskem pošiljajo starši svoje negodne otroke, da se jih za nekaj časa iznebijo, na kino-predstave, ki so prav poceni. Podjetniki so tako brezvestni, da predvajajo nezrelim otrokom razne, tudi najogabnejše ljubezenske prizore, ob katerih udarjajo otroci v orjaški smeh. Tako se zastrupljajo njihove mlade duše. To so nekaj časa z bridkostjo v srcu opazovali katoliški japonski študenti, organizirani v Katoliški akciji. Od opazovanja, obsodbe in žalosti nad zastrupljanjem so prešli k dejanju: prireajo posebne

filmske večere za mladino, ki jih po večini poganski otroci obiskujejo brezplačno ali pa za malenkostno vstopnino. — V Švici je posebno knjižno podjetje »Silvania«, ki izdaje na leto milijon v katoliškem duhu pisanih knjižic ter jih razdeljuje brezplačno. Kako je to mogoče? Katoliški študenti prekinejo za nekaj časa študiranje ter gredo na brezplačno delo v to podjetje: stavijo, tiskajo, vežejo, odpošiljajo po pošti ali raznašalcih, kuhajo, snažijo, nosijo drva in premog, sploh opravljajo vsa dela, ki so potrebna. Te študente je pohvalil papežev državni tajnik kardinal Pacelli s posebnim pismom, ki v njem med drugim pravi: »Z zadovoljstvom je sv. Oče ugotovil, da je v »Silvaniji« uresničeno to, kar tvori bistvo Katoliške akcije: Tiskovno podjetje, ki je prikladno sedanji verski bedi in težnji ter modernim propagandnim sredstvom in ki v zvezi in pod vodstvom škofov v duhu žive vere, nesebične požrtvovalnosti in apostolske vneme pripravlja, podpira in razširja dušeskrbno delo duhovščine.« — To so samo nekatere slike o delovanju Katoliške akcije. Nam pa naj bodo v spodbudo!

Bomba v cerkvi sv. Petra. Dne 25. junija 1933 je eksplodirala okoli polodne bomba v prednji ladji veličastne cerkve sv. Petra v Rimu. Takoj so italijanski karabinieri (orožniki) zaprli dohod v cerkev. Dva avta rešilnega društva sta odpeljala 4 osebe, ki so bile pri tej eksploziji ranjene. V cerkvi je bilo jako veliko število romarjev, ki so jih posamezno puščali iz cerkve, preiskujoč skrbno njihove potne liste. V shrambi ob vhodu v cerkev, kjer odlagajo obiskovalci stvari, ki jih v božji hiši ne potrebujejo, so našli kožnat kovček, ki je bil v njem peklenski stroj. Odkod ta stroj? Kdo so atentatorji?

Italijanska policija je skrbno stikala za osebami, ki bi bile sposobne za izvršitev atentata na najveličastnejšo cerkev krščanstva. Njeni veliki napori so imeli uspeh. Meseca oktobra 1933 je zaprla 4 moške, ki so dobili pobudo in navodilo za izvršitev atentata iz italijanskega protifašistovskega krožka v Parizu, in ti so: Renat Cianca in njegov sin Klavdij Cianca — brat, odnosno nečak Alberta Cianca, ki je duša in vodja omenjenega krožka v Parizu — ter Lenart Bucciglioni in Paskal Capasso. Renat Cianca je spoznal Bucciglioni v ministrstvu javnih del, kjer sta bila prigodno zaposlena, ter ga dvakrat poslal svojemu bratu v Pariz. Pri drugem obisku v aprilu 1933 je bil izdelan načrt za bombne atentate, ki naj se vršijo na raznih krajih v dokaz, da antifazišem (protifašistična struja) še ni mrtev. Posebna bomba, vsebujoča absolutno smrtno učinkujoči strupeni plin, naj se pripravi za ministrskega predsednika Mussolinija. Z načrtom prinese Bucciglioni v Rim predujem 800 lir. Renat Cianca pridobi svojega 20letnega sina Klavdija, ki je spreten mehanik, za izdelavo peklenskega stroja, ki je eksplodiral 25. junija v prednjem prostoru cerkve sv. Petra. Bucciglioni gre tretjič v Pariz po obljubljeni denar. Dobi pouk o tem, kako naj se izvrši atentat na Mussolinija, in za to potrebne kemikalije. Obenem prejme 8 000 lir kot plačilo za atentat na cerkev sv. Petra in delni predujem iz nadaljnje obljubljenе svote, ki naj bi znašala 8000 do 10.000 lir. Po povratku v Rim razdeli Bucciglioni prejeti denar med udeležence, potem se loti priprave atentata na Mussolinija. Dne 7. oktobra ga zadene usoda: policija ga je zalotila in z drugimi zarotniki zaprla. Dne 16. marca se je vršil proces zoper atentatorje, od kojih sta bila dva obsojena na smrt. Atentat se je sicer izvršil na državnem ozemlju papeževga vatikanskega mesta ter spada pod njegovo sodno oblast! Vsled pogodbe med vatikanskim mestom in italijansko državo pa se vsa zločina, ki se dogodijo na prostoru in v cerkvi sv. Petra, sodijo in kaznujejo od italijanske državne oblasti.

Zvonovi rešili mesto. Pustni ponedeljek in torek je bila, kakor znano, socialistična ustaja v Avstriji. Po industrijskih središčih in po mestih so se

vršile borbe med ustaškimi delavci in orožništvom, vojaštvom in Heimwehrom. Moči so bile po raznih krajih nesorazmerno razdeljene: v tem kraju so bili ustaši v premoči, v drugem pa orožniki, vojaki in Heimwehrovci. V prvem hipu, ko je izbruhnul ustanek, so bili socialistični Schutzbündlerji v nekaterih krajih v taki premoči, da se jim sploh nikdo ni mogel postaviti v bran. Takšen je bil položaj v mestu Waidhofen ob reki Ybbs na Nižje-Avstrijskem. Na pustni torek so bile vse oborožene formacije iz mesta komandirane na pomoč v mesto Steyr, kjer so se vodile težke borbe. V mestu Waidhofen je ostalo samo 80 mož, in še ti so bili slabo oboroženi. To so doznali rdeči Schutzbündlerji v Böhlerjevi fabriki, ki je od mesta oddaljena samo 3 km. Proti polnoči jih je odmarširalo 200 prav dobro oboroženih mož proti mestu, da bi ga zavzeli. Že so blizu mesta. Naenkrat zadoni s cerkvenega stolpa gromki glas zvonov. V mestu je namreč starodavna navada, da malo pred polnočjo zazvonijo z zvonovi v znamenje, da je pust končan ter začneta resen čas posta. Ustaši kot slabi kristjani, ki se niso brigali za cerkev in njene lepe običaje, niso vedeli, kaj to zvonjenje pomenja. Šinilo jim je skozi glave, da je njihov načrt izdan ter da kličejo zvonovi meščane na odpor in obrambo zoper socialistične ustaše. To je te junake tako pestrašilo, da so jadrno pobegnili v svoje domove. Tako so zvonovi rešili meščane strašnega prelivanja krvi.

Drzen vlom.

V mraku so zaklenili vrata, spustili roloje, osvetlili blagajno. Z mirno zavestjo, da je siguren in varen, gre lastnik k počitku. Jesenske noči — poštnjak mirno spi in tedaj je za vlomilca čas. Pride trgovca v ranem jutru v lokalo, ne najde ne denarja, ne blaga. Obupan se sprašuje: Kaj naj še storim, da bi bil varen? Opremil sem hišo z najboljšimi zaporami, ne pomaga nič. Kaj naj bi še napravil?

Je dober svet! Ne takrat, ko je že prepozno, ko je še čas, je treba skleniti zavarovanje zoper vlom pri »Vzajemni zavarovalnici« v Ljubljani in ne bo obupnega tarnanja v nesreči.

most v Celju. — Mežiška dolina je trpela zelo hudo vsled divjanja Meže. Od Prevalj do Guštanja je bilo eno jezero. Škoda v Mežiški dolini sega v milijone. Mežiška dolina je tem hujše prizadeta, ker je napravila voda že lansko jesen občutno škodo in kar je kmet v jeseni posejal, je sedaj vse uničeno. Rudniški jez v Prevaljah, ki je zdržal jesensko povodenj, je tokrat vodovje razdrlo in je napravila poplava mnogo škode po delavski koloniji. V veliki opasnosti je bila radi nanešenega hločevja papirnica grofa Thurna.

Obžalovanja vredni pogorelci na Dr. polju. Komaj je skopnel sneg, so se že pojavili številni požari po Dravskem polju. Dan za dnem se kopičijo poročila, kako uniči ogenj navadno v noči

temu gospodarsko poslopje, onemu hišo itd. Posestniku Janezu Sagadinu v Spodnji Gorici je pogorelo gospodarsko poslopje s krmo. Oteli so le živino in znaša škoda 58.000 Din. V Račah je upepelil ogenj stanovanjsko hišo pos. Martinu Tomincu. Škodo cenijo na 20 tisoč Din. Posestniku Alojziju Ducmanu v Stražgonju pri Cirkovcah je uničil ogenj hišo in gospodarsko poslopje, ki sta bila deloma zidana, deloma lesena. Škoda cenjena na 25.000 Din.

Strašna požarna nesreča. Dne 14. t. m. pozno zvečer je nastal požar pri posestnici in vdovi Mariji Drevenšek iz Gerečje vasi pri Ptujju. Požar je izbruhnul v gospodarskem poslopiju, med tem ko so domači molili v stanovanjski hiši. Radi vetra je naglo preskočil ogenj na hišno streho. Ko so domači zapazili ogenj, so zbežali iz goreče hiše, v kateri sta ostali le 58letna Marija Drevenšek in njena 17letna hčerka Antonija. Zrušena streha in trami so zaprla obema izhod. Neustrašeni gasilci so rešili komaj vso opečeno mater, hčerke pa že ni bilo več mogoče potegniti skozi vrata. Iztrgali so iz okenj železno mrežo in so izvlekli vso opečeno ter od dima omamljeno Tončko skozi okno. Pri reševanju sta se hudo opekla gasilca: Štefan Rozman in Friderik Golob, ki sta tvegala svoji življenji za obe v gorečo hišo ujeti žrtvi. Vse štiri opečence so prepeljali v ptujško bolnišnico, kjer je Antonija umrla, mati se bori s smrtjo, junaška gasilca se pa bosta pozdravila. Požarna škoda znaša 100.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino.

Ogenj je uničil dne 13. t. m. na Pragerskem blizu kolodvora gospodarsko poslopje posestniku Alojziju Muleju.

Padel v zmedenosti preko skal v Dravo in utonil. Pri železniški postaji Sv. Lovrenc na Pohorju se je pripetila zadnje dni redka smrtna nesreča. 36letni železničar se je mudil popoldne v neki krčmi na levem bregu Drave v družbi prijateljev. Brodar Bobič ga je prepeljal preko Drave, ga je spremil po strmini proti kolodvoru, kjer je železničar sedel. Brodar se je podal z brodom po drugo družbo preko reke. Ko so bili tovariši na desnem bregu Drave, so začeli iskati železničarja, a ga ni bilo nikjer. V grmu nad strmino, ki pada v reko, so našli njegov čevelj, a ničesar drugega. Po daljšem iskanju so zadeli na truplo smrtno ponesrečenega nekaj 100 m pod brodom v Dravi. Na eni nogi je bil bos, na drugi čevelj razvezan in obleko razpeto. V zmedenosti je bil uverjen, da je že dozna, se je hotel razpraviti za nočni počitek, se nagnil preveč preko strmine nad Dravo, strmoglavil v vodo ter utonil.

Strašna eksplozija dinamita. V pristanišču Libertad v osrednje-ameriški republiki San Salvador je eksplodiralo dne 14. t. m. pri prekladanju streliva 7500 kg dinamita. Precej nad sto delavcev je bilo ubitih, 40 ranjenih, uničenih je 15.000 vreč kave, vse stavbe v pristanišču so se porušile, uničene so vse manjše ladje, ki so se nahajale v luki. V Libertadu so bili izmed javnih poslopij posebno hudo po-

Osebne vesti.

Župnijo Negova v Slov. goricah je dobil dosedanji celjski kaplan g. Ivan Granfola.

Nesreče.

Poplave po Sloveniji. Nalivi zadnjega tedna so povzročili poplave po celi Sloveniji. Močeno je narasla zopet Savinja in je njen razliv napravil mnogo škode po zgornji Savinjski dolini ter okrog Celja. Savinja je tako narasla, da je ogrožala celo novi kapucinski

stvom pozdravili vse tiste, ki bi se nam hoteli pridružiti in ki bi hoteli z nami sodelovati. To smo v ostalem približno že v pogodbi o organizaciji Male antante. Povsod, kjer gre za resno in iskreno besedo o gospodarski organizaciji in o sodelovanju v srednji Evropi, je treba kar najresneje računati s tem trajnim in lojalnim razpoloženjem Male antante. Gotovo ni njena krivda, če doslej v tem oziru še ni zadovoljivih sadov.

Sloga na Balkanu.

Razgovori o splošnem balkanskem sporazumu so se vršili do februarja 1934 ter so se končali z zaključitvijo pogodbe med 4 državami: Turčijo, Grčijo, Rumunijo in Jugoslavijo, ki je bila podpisana v Atenah 9. februarja t. l. Štiri države podpisnice so se obvezale v svrhu okrepitve miru, da bodo ohranile in spoštovale sedanje teritorialno stanje na Balkanu. Države si med seboj jamčijo varnost vseh svojih balkanskih meja. A ne samo to. Posredno se obvezujejo tudi k spoštovanju varnosti meja tudi tistih balkanskih držav, ki niso podpisnice pogodbe.

Misel pogodbe je v popolnem skladu in v tradiciji politike Jugoslavije: na Balkanu samo balkanski narodi, neodvisni, složni in sporazumni! V tem je jamstvo za njihovo lepšo bodočnost.

Države podpisnice se bodo zmerom, kadar bo to potrebno, posvetovale o ukrepih za zaščito svojih interesov po tej pogodbi. Zaradi discipline v duhu pogodbe in zaradi skladnosti politike na Balkanu ne bodo države podpisnice prevzemale nikakih političnih obveznosti proti katerikoli balkanski državi brez poprejšnjega sporazuma z drugimi.

Habsburžani.

V zadnjem času so se ponovno začele v inozemskem tisku širiti govornice o nameravani vpostavitvi habsburške monarhije. Umestno je, da tudi mi o obnovi te monarhije pri tej priliki rečemo svojo besedo. To je naša pravica in tudi naša dolžnost. Mi smo deloma nasledniki avstro-ogrske monarhije in ona se je na nas razbila. Nam ni treba ničesar dokazovati. Zgodovina habsburške monarhije je znana. O njej je končna sodba izrečena. Kadarkoli se za obnovo habsburške monarhije poskusi kaj resnega, kakor tisto na Madžarskem, ali pa kaj izpregovori, kakor tole v Avstriji, vselej se kakor iz neke neizbežne usodnosti preljuje kri. Ali naj bo to politika rešitve in ureditve? Ni je več sile, še manj, takšne politične kombinacije, ki bi to moro prošlosti vsilila narodom na Dunavu kot nado v boljše bodočnost. Jasno je, kaj naj to pomeni. Toda tudi za bodočnost naj se ve naše mišljenje: Politika obnove habsburške monarhije ni in ne more biti politika ne ureditve ne pomiritve. Ta politika je proti redu in proti miru. Kdor hoče njo, hoče narodno in mednarodno zlo. Kar se pa nas tiče, gospodje, se jugoslovanski narod ni ustrašil ne pred igom avstro-ogrske monarhije, pa se prav gotovo ne bo pred njenim strahom.

*

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: Apoteka M. Bahovec, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1933

V NAŠI DRŽAVI.

Državni proračun za 1934-35 je bil v narodni skupščini sprejet 13. marca. Glasovalo je 264 poslancev, za proračun 245, proti 19 poslancev. O proračunu razpravlja sedaj senat.

Socijaldemokratska stranka pri nas ni dovoljena. Belgrad, 16. marca. AA. Notranji minister je na podlagi čl. 1 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o zbiranju, shodih in društvih z dne 18. septembra 1931 in v soglasju z ministrskim svetom s svojim sklepom št. 1931 z dne 14. marca 1934 odbil pristanek na ustanovitev politične stranke pod imenom »Socijalno demokratska stranka Jugoslavije«, ker niso bili izpolnjeni bistveni pogoji, ki jih predpisuje zakon o zbiranju, shodih in društvih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvetovanja treh ministrskih predsednikov v Rimu. V Rim je poklical Mussolini avstrijskega kanclerja dr. Dollfussa in madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa. Konferenca treh ministrskih predsednikov je zborovala v prošlem tednu. Na teh posvetovanjih je šlo za ureditev Podonavja po zamislu Italije brez Francije in držav Male antante. Mussolini bi nadalje rad izrabil Avstrije in Madžare v gospodarskem oziru. Kake uspehe je rodila rimska konferenca v političnem in gospodarskem oziru, vejo le italijanski, avstrijski in madžarski šefi vlade.

*

Kako dela Katoliška akcija. V Italiji se mladina, ki je organizirana v Katoliški akciji, trudi, da bi spravila v javno življenje več smisla za krščanske kreposti, osobito za čistost. Po raznih mestih je ženska mladina priredila pravo križarsko vojno za čistost. V mestu Bologni je ta vojna imela tak uspeh, da je fašistični mestni načelnik izdal posebno naredbo v smislu zahtev organizirane katoliške ženske mladine. V mestu Parmi je bilo v to svrhu v vseh cerkvah splošno sv. obhajilo. Popoldne ob 4. uri se je zbrala ženska mladina, med katero so tudi bile zastopnice fašističnih deklških organizacij, v stolni cerkvi. Škofu, ki je imel pridigo, je mladina slovesno obljubila, da bo varovala čistost v govorjenju, v obleki, v zabavi, v športu in vsem življenju. — Na Japonskem se množijo pritožbe zoper film in filmske predstave. Je ista stvar ko v Evropi, kjer je neki znani praški profesor izjavil: »Film je preko 60% šola lumparije, goljufije, tatvine, nečistosti in raznih drugih strasti in zločinstev.« Na Japonskem pošiljajo starši svoje negodne otroke, da se jih za nekaj časa iznebijo, na kino-predstave, ki so prav poceni. Podjetniki so tako brezvestni, da predvajajo nezrelim otrokom razne, tudi najogabnejše ljubezenske prizore, ob katerih udarjajo otroci v orjaški smeh. Tako se zastrupljajo njihove mlade duše. To so nekaj časa z bridkostjo v srcu opazovali katoliški japonski študenti, organizirani v Katoliški akciji. Od opazovanja, obsodbe in žalosti nad zastrupljanjem so prešli k dejanju: prireajo posebne

filmske večere za mladino, ki jih po večini poganski otroci obiskujejo brezplačno ali pa za malenkostno vstopnino. — V Švici je posebno knjižno podjetje »Silvania«, ki izdaje na leto milijon v katoliškem duhu pisanih knjižic ter jih razdeljuje brezplačno. Kako je to mogoče? Katoliški študenti prekinejo za nekaj časa študiranje ter gredo na brezplačno delo v to podjetje: stavijo, tiskajo, vežejo, odpošiljajo po pošti ali raznašalcih, kuhajo, snažijo, nosijo drva in premog, sploh opravljajo vsa dela, ki so potrebna. Te študente je pohvalil papežev državni tajnik kardinal Pacelli s posebnim pismom, ki v njem med drugim pravi: »Z zadovoljstvom je sv. Oče ugotovil, da je v »Silvaniji« uresničeno to, kar tvori bistvo Katoliške akcije: Tiskovno podjetje, ki je prikladno sedanji verski bedi in težnji ter modernim propagandnim sredstvom in ki v zvezi in pod vodstvom škofov v duhu žive vere, nesebične požrtvovalnosti in apostolske vneme pripravlja, podpira in razširja dušeskrbno delo duhovščine.« — To so samo nekatere slike o delovanju Katoliške akcije. Nam pa naj bodo v spodbudo!

Bomba v cerkvi sv. Petra. Dne 25. junija 1933 je eksplodirala okoli polodne bomba v prednji ladji veličastne cerkve sv. Petra v Rimu. Takoj so italijanski karabinieri (orožniki) zaprli dohod v cerkev. Dva avta rešilnega društva sta odpeljala 4 osebe, ki so bile pri tej eksploziji ranjene. V cerkvi je bilo jako veliko število romarjev, ki so jih posamezno puščali iz cerkve, preiskujoč skrbno njihove potne liste. V shrambi ob vhodu v cerkev, kjer odlagajo obiskovalci stvari, ki jih v božji hiši ne potrebujejo, so našli kožnat kovček, ki je bil v njem peklenski stroj. Odkod ta stroj? Kdo so atentatorji?